

PRAVILNIK NATJECANJA

HRVATSKOG SAVATE

SAVEZA

1. UVOD

Boxe Francaise ili Savate je borilački sport u kojem se koriste udarci rukama i nogama razvijen u Francuskoj na prijelazu između 17. i 18. stoljeća. Današnji oblik razvijen je oko 1820. godine. Danas u svijetu postoje šest disciplina koje su tehnikama vezane za savate. To su:

Assaut - dozvoljeni lagani kontakt

Combat - dozvoljen puni kontakt

Precombat – dozvoljeni puni kontakt bez nokauta

Canne - borba palicama

Savate pro – promotivni savate (combat)

Savate samoobrana

U Hrvatskoj se trenutno odvijaju natjecanja u Assautu, Precombat i Combat disciplinama, te savate pro.

2. KATEGORIJE

Natjecatelji se na natjecanjima dijele po uzrastu i težinskoj kategoriji.

Uzrastne kategorije se odnosi na natjecatelje koji će u tekućoj godini imati dolje navedene godine života i vrijeme trajanja rundi na domaćim Prvenstvima:

ASSAUT:

Uzrasna kategorija		Broj rundi	Trajanje rundi
mlađi kadeti	7 i 8 godina	3	1'
kadeti	9,10 i 11 godina	3	1,5'
stariji kadeti	12, 13 i 14 godina	3	1,5'
juniori	15, 16 i 17 godina	3	2'
seniori	18 do 40 godina	3	2'
veterani	41 godina i više	3	2'

U slučaju da se dogodi da u jednoj kategoriji ima natjecatelja koji su po težinskoj kategoriji isti, ali su različitih uzrastnih kategorija, npr. kadet i stariji kadet, mogu se natjecati jedan protiv drugoga, ali razlika u godinama ne smije biti veća od 2 godine. U slučajevima kadet – junior, ili junior – senior, obavezna je konzultacija sa trenerima.

PRECOMBAT

Uzrasna kategorija	Koji su ili će navršili	Broj rundi	Trajanje rundi
Mlađi juniori	14, 15, i 16 god	3	2
Stariji juniori	17 i 18 god	3	2
Juniorke	15, 16, i 17 godina	3	2
COMBAT			
Uzrasna Kategorija	Koji su ili će navršiti	3	2'
juniori	19, 20 i 21 godina	3	2'
seniori	22 do 40 godina	3	2'
veterani	41 godina i više	3	2'

Finalne borbe u Combat disciplini održavaju se u 5 rundi po 2. minute.

Težinske kategorije:

Assaut			Combat	
Kadeti	Juniori i seniori: ŽENE	Juniori i seniori: MUŠKI	ŽENE	MUŠKI
- 25 kg	- 48kg	- 56 kg	- 48kg	- 56 kg
25 – 30 kg	48 – 52 kg	56 – 60 kg	48 – 52 kg	56 – 60 kg
30 – 35 kg	52 – 56 kg	60 – 65 kg	52 – 56 kg	60 – 65 kg
35 – 40 kg	56 – 60 kg	65 – 70 kg	56 – 60 kg	65 – 70 kg
40 – 45 kg	60 – 65 kg	70 – 75 kg	60 – 65 kg	70 – 75 kg
45 – 50 kg	65 – 70 kg	75 – 80 kg	65 – 70 kg	75 – 80 kg
50 – 55 kg	70 – 75 kg	80 – 85 kg	70 – 75 kg	80 – 85 kg
55 – 60 kg	+ 75 kg	+ 85 kg	+ 75 kg	+ 85 kg
60 – 65 kg				
65 – 70 kg				
70 – 75 kg				
+ 75 kg				

U slučaju da je u nekoj težinskoj kategoriji samo jedan prijavljeni natjecatelj, takav se može, uz konzultaciju trenera, pomaknutu u veću težinsku kategoriju i tamo se natjecati sa ostalim natjecateljima. O protivnom, njegovo sudjelovanje se proglašava FORFAIT (bez borbe) i kao takva završena. U slučaju da se to dogodi na Prvenstvenom natjecanju, u toj kategoriji nema prvaka odnosno pobjednika.

Iz ovih okvira kategorija može se odstupati u revijalnim ili dogovorenim mečevima koji nisu za bilo kakvu titulu.

3. TEHNIKE UDARANJA U SAVATEU

Na natjecanjima u savateu dozvoljene su sljedeće tehnike:

1. Ručne tehnike:

- **Direkt** - izvodi se izbacivanjem prednje ili stražnje ruke ravno naprijed rotacijom ramena, kuka i pete prema protivniku. Cilj je glava i trbuh protivnika.
- **Kroše** - izvodi se prednjom ili stražnjom rukom kružno savijenim laktom i rotacijom tijela, ramena, kuka i pete. Cilj je glava i trbuh protivnika.
- **Aperkat** - Aperkat je udarac koji se izvodi rukom, sa savijenim laktom, odozdo prema gore u bradu ili trbuh protivnika. Prati ga pokret tijela izdizanjem prema gore i naprijed.
- **Swing** - Kružni udarac rukom koji se izvodi odozgo i sa strane sa podignutim i nešto ispruženijim laktom i okrenutom šakom. Prati ga rotacija tijela slična krošeu. Cilj mu je glava protivnika.

Udarana površina je prednji dio rukavice. Dozvoljena su blokiranja i sve vrste eskivaža tijelom osim saginjanja i okretanja leđa. Ručne tehnike zabranjeno je izvoditi iz okreta.

2. Nožne tehnike :

Le chasse – imamo prednji (frontal) i bočni (lateral). Ciljne(vitalne)površine su: natkoljenica, tijelo i glava. Udarci moraju završavati ispruženom nogom, a udara se punim stopalom . Podjela chassea na izvornom jeziku (francuskom):

Le chasse frontal (prednji udarac nogom)

- chasse frontal bas jambe arriere - niski prednji udarac u natkoljenicu(butinu) punim stopalom

- chasse frontal median- srednji prednji udarac u tijelo(trbuh,plexus solaris) punim stopalom,petom ili jastučicom stopala

- chasse frontal high- prednji udarac nogom u glavu petom ili punim stopalom

Le chasse lateral (bočni udarac nogom)

- chasse lateral bas jambe - niski bočni udarac punim stopalom u natkoljenicu

- chasse lateral median-srednji bočni udarac nogom u tijelo punim stopalom

- chasse declencher le coup - visoki bočni udarac nogom u glavu punim stopalom

Le chasse croise - zadnji bočni udarac nogom punim stopalom u tri varijante,niska srednja i visoka i u skoku

Metodika izvedbe chassea:

Le **chasse –prednji(frontal), lijevi** : izvodi se iz osnovnog garda sa visokom pripremom (visoko podignuto koljeno), noga se ispruži te se udara sa punim stopalom. Kuk se izbacuje naprijed , a ruke su u gardu.

Le **chasse –prednji (frontal), desni** : izvodi se iz osnovnog garda sa visokom pripremom, rotiramo se na lijevoj nozi za 180 stupnjeva (desna noga nam je sada naprijed) , rotiramo kuk te naposljetku ispružimo nogu za udarac. Udara se punim stopalom. Ruke su u gardu.

Le **chasse –bočni(lateral), lijevi**: izvodi se iz osnovnog garda sa visokom pripremom, okretom kuka i stajne noge (peta stajne noge okrenuta prema protivniku), nakon čega se noga ispruži prema natkoljenici, tijelu ili glavi. Udara se punim stopalom, ruke su u gardu.

Le **chasse -bočni(lateral), desni** : izvodi se iz osnovnog garda sa visokom pripremom, rotiramo se na lijevoj nozi za 180 stupnjeva, rotiramo kuk te naposljetku ispružimo nogu za udarac. Ruke su u gardu .

Napomena: kod chassea koji se izvodi u natkoljenicu , stajna noga je malo savijena (da bismo dobili distancu na kojoj nas protivnik ne može kontrirati udarcima u glavu), dok je za chasse koji se izvodi u tijelo i u glavu stajna noga opružena .

Les coup de pied bas – imamo prednji i bočni, služi nam za blokiranje nogu suparnika (obrambena tehnika) kao i za izbacivanje protivnika iz ravnoteže. Udarci se izvode u potkoljenicu tako da iz osnovnog garda lijevom ili desnom nogom predusretnemo protivničku nogu. Udaramo punim stopalom.

Foutte – je kružni udarac nogom, gdje su dozvoljene ciljane (vitalne) površine: natkoljenice, tijelo, glava. Udara se rustom stopala i sa vrhom tenisice (špicom). Udarac špicom u jetru je zaštitni znak savate sporta. Zbog toga u metodici obuke savate borca moramo upozoravati da se rade iskoraci u lijevu odnosno desnu stranu ovisno kojom nogom udaramo.

Foutte -lijevi : izvodi se iz osnovnog garda sa visokom pripremom, nakon čega se udarac ispuca u natkoljenicu, tijelo ili glavu. Stajna noga zajedno sa kukom rotira na jastučiću stopala za 180 stupnjeva. Udara se sa rustom stopala i sa špicom.

Foutte -desni: izvodi se iz osnovnog garda sa visokom pripremom, rotiramo se na lijevoj nozi za 180 stupnjeva, rotiramo kuk te ispružimo nogu za udarac. Udara se sa rustom stopala i špicom.

Napomena: kod fouttea koji se izvodi u natkoljenicu, stajna noga je malo savijena, dok je za foutte koji se izvodi u tijelo i glavu stajna noga opružena .

Les revers – radimo ga tako da prvo napravimo iskorak u lijevu ili desnu stranu ovisno kojom ćemo nogom izvesti udarac, te iz osnovnog visokog garda nogu izbacujemo poput „biča“ sa vanjske strane prema gore i zatim prema dolje. Udarana površina je prednji dio stopala, a cilj je glava ili tzv. skidanje garda nakon kojeg možemo plasirati udarac. Podjela na francuskom jeziku: Le revers frontal - sijekući visoki udarac nogom jastukom stopala - le revers lateral- bočni udarac polukružno u tri varijante-niska, srednja i visoka te u skoku sa udarnom površinom stopala

Sve dozvoljene nožne tehnike mogu se izvoditi i iz okreta i skoka. Udarana površina je gornji, rubni i donji dio stopala. Udaranje i blokiranje potkoljenicom su zabranjeni. Sve ostale vrste odbrana su dozvoljene (eskivaže, postavljanje ruke ili rukavice, ...)

Zabranjeno je bilo kakvo hrvanje, hvatanje, guranje, udaranje protivnika koji je na podu i držanje za uže ringa.

Zabranjene mete su:

- Za udarce rukama: zadnji dio glave, grlo, leđa, grudi kod žena i svi dijelovi ispod pojasa
- Za udarce nogama: potiljak, grlo, trougao oko genitalija i grudi kod žena

4. SLUŽBENO VAGANJE

Na svim službenim Prvenstvima u savateu natjecatelji mogu sudjelovati, ako su podmirene sve obaveze prema Hrvatskom savate savezu (članarina kluba i kotizacije za natjecatelja, ako je ima), te ako su na vaganju bili u okviru težinske kategorije u kojoj su prijavljeni bez ikakve tolerancije osim u slučajevima predviđenim ovim Pravilnikom.

Svi natjecatelji dužni su se pojaviti na službenom vaganju u vrijeme predviđenim u Pozivu za natjecanje sa važećom natjecateljskom knjižicom i u pratnji trenera.

Službeno vaganje sprovodi delegat natjecanja, a u slučaju da se natjecanje održava na dva ili više borilište, vaganje provodi glavni delegat natjecanja uz pomoć delegata.

Vrijeme početka i trajanje vaganja utvrđeno je Pozivom na natjecanje i ono ne može početi ranije ili se produžiti osim u posebnim slučajevima o čijoj opravdanosti odlučuje delegat.

Vaganje se odvija u prostoriji određenoj isključivo za tu namjenu na vagi koja mora biti elektronska ili sa utezima koja je prethodno baždarena.

U slučaju da je natjecatelj teži više od 1kg od gornje granice kategorije u kojoj je prijavljen ima pravo da se važe još MAKSIMALNO 2 PUTA a u mogućnosti je da regulira težinu najkasnije do kraja vremena predviđenog za vaganje.

U slučaju da natjecatelj ima manje kilograma od donje granice kategorije u kojoj je prijavljen nema pravo da se važe ponovo i njegova borba proglašava se FORFAIT (bez borbe).

U slučaju mlađih uzrasnih kategorija (svi kadeti) dozvoljena je tolerancija od +/- 500g od kategorije u kojoj su prijavljeni.

Natjecatelji se mogu vagati u trikou, ali bez tenisica ili zaštitne opreme. Dozvoljeno je da se natjecatelji važu bez odjeće samo u donjem rublju. Sva odjeća koju natjecatelji imaju na sebi ne uzima se u obzir i ne smanjuje se kilaža koja je pokazana na vagi.

Za vrijeme službenog vaganja delegat je dužan da potvrdi identitet natjecatelja pregledom natjecateljske knjižice i da isti ispunjavaju uvjete za nastup na natjecanju u skladu sa ovim Pravilnikom, svim ostalim pravilima Saveza i Zakonom.

Kada su u kategoriji dvoje prijavljenih natjecatelja, ali se jedan ne pojavi na vagi, u ovom slučaju može se natjecatelj koji je bio na vagi i prošao ju proglasiti pobjednikom prema protokolu, ali

ako je to finalni meč, natjecatelj ne stječe i pravo titule prvaka jer borba nije održana. Nedolazak na vagu može biti sankcioniran prema stegovnom pravilniku.

5. BORILIŠTA

Borbe u savateu mogu se održavati na ringu ili tatamiju.

Ring

Ring mora biti kvadratnog oblika dimenzija min. 4,9x4,9m a maks. 6x6m u unutrašnjem dijelu. Od konopca mora imati minimum još 0,5m površine do kraja ringa.

On mora biti prekriven cijelom površinom (i onom koja prelazi konopac) sa jakim, glatkim platnom koja ne klizii ispod kojeg treba da biti filc debljine 2 cm.

Kutevi ringa moraju biti obloženi spužvom prekrivenom zaštitnim materijalom, a razmak između stupova i kutova mora biti minimum 0,3m.

Ukoliko je ring montiran na nekom podiju ili u maloj dvorani razmak između njega i zida mora biti minimum 1,5m. Ring mora imati 4, ako ne onda barem 3 konopca promjera 2-3 cm obmotanih platnom ili plastičnim zaštitnim materijalom.

Konopci moraju biti na određenim visinama i to:

1. Konopac na 0,4m od poda
2. Konopac na 0,8m od poda
3. Konopac na 1,2m od poda
4. Konopac na 1,5m od poda

Sva četiri konopca moraju biti minimum na 2 mjesta na jednoj strani ringa okomito povezana trakom ili platnom.

Ukoliko ring ima 3 konopca najvišlje se postavlja na 1,3m od poda.

Raspored Službenih osoba oko ringa je prikazan na slici.

NEUTRALNI KUT		SUDAC 2			SUDAC 3		PLAVI KUT
SUDAC 1							SUDAC 4
CRVENI KUT	GLAVNI DELEGAT NATJECANJA	MJERIOC VREMENA	DELEGAT	KONTROLOR OPREME	SUDAC 5	SLUŽBENI LIJEČNIK	NEUTRALNI KUT

Ukoliko ima 3 suca na natjecanju, sudac 1 ostaje na istoj poziciju, sudac 2 nalazi se prekoputa delegata, a sudac 3 je na mjestu suca 4.

Tatami

Borbe na tatamiju dozvoljene su isključivo u disciplini assaut.

Tatami mora biti kvadratnog oblika.

Na tatamiju se pod zonom borbe podrazumjeva površina u okviru koje natjecatelji se mogu kretati. Ona može biti dimenzija 5x5m minimum i maksimum 6x6m. Zona borbe okružena je limit zonom minimum 1m širokom. Debljina tatamija mora biti 2-2,5cm a zona borbe i zona limita moraju biti različitih boja.

Ukoliko je za održavanje natjecanja neophodno više tatamija razmak između njih mora biti minimum 3m.

Osobe koja čine službenu delegaciju osim Arbitra moraju se nalaziti izvan zone limita i raspoređeni su isto kao da je u pitanju ring. Stolovi za suce su zabranjeni tako da oni imaju samo stolice na kojima sjede.

Za vreme borbe natjecatelji mogu se kretati samo u okviru zone borbe. Ukoliko jedan ili oba natjecatelja prijeđu u zonu limita arbitar ne zaustavlja borbu već ih samo opominje komandom LIMIT da se nalaze u zoni limita. Na ovu komandu natjecatelji ne prekidaju borbu, ali su dužni vratiti se u zonu borbe.

Ukoliko jedan ili oba natjecatelja više puta ne poštuju ovo upozorenje, arbitar je dužan da zaustavi borbu naredbom STOP, da internu opomenu jednom ili obojci natjecatelja, vrati ih u centar tatamija i nastavi borbu.

Poslje 3 interne opomene u okviru iste runde za jednog ili oba natjecatelja arbitar može da jednom ili obojci natjecatelja da JAVNU OPOMENU za nedozvoljeno korišćenje zone limita uz saglasnost sudaca.

Ukoliko je izlazak natjecatelja iz zone limita ili sa borilišta posljedica udarca njegovog protivnika natjecatelj ne može biti sankcioniran.

Kada je natjecatelj izašao iz zone borbe zbog udarca protivnika, a kada ne, da li se previše zadržao u zoni limita ili ne, u isključivo je procijena arbitra i njegova odluka je neizmjenjiva. Jedino delegat može sugerirati arbitru u toku minute odmora da mora da sankcionira natjecatelja u spomenutim situacijama i u tom slučaju arbitar je dužan da postupi po datim sugestijama.

U zonu borbe ne smije ući nitko osim natjecatelja i arbitra. Trener može ući u borilište, ali samo u toku minute odmora. Ulazak trenera u borilište za vrijeme trajanja runde, smatra se predajom natjecatelja čiji je trener ušao u borilište. Službeni liječnik ulaz na borilište samo na poziv arbitra. Ova pravila o ulasku na borilište vrijede za ring i tatami!!

6. OPREMA NATJECATELJA

Oprema koju natjecatelji nose na natjecanju mora biti u skladu sa ovim Pravilnikom i Pravilima FISav-a.

Natjecatelji su dužni da nastupaju u opremi za savate koja mora biti čista, uredna i bez vidnih oštećenja.

Natjecatelji ne smiju na sebi imati nikakav nakit iz sigurnosnih razloga, a zabranjeno je nositi i pomagala za sluh i vid.

Rukavice

Moraju biti u dobrom stanju bez vidljivih oštećenja sačinjene od kože ili sličnog materijala.

Na svim domaćim prvenstvima natjecatelji nastupaju u rukavicama od 8 oz 48-60 kg, 10oz od 65-75 kg, 12oz od 75 do 85 kg i 14 oz plus 85 kg. Rukavice osigurava Hrvatski savate savez.

U posebnim uvjetima natjecatelj može koristiti svoje rukavice koje moraju biti od istog proizvođača koji koristi HSS, ali prvo mora podnijeti pismeni zahtijev prije početka natjecanja delegatu, te ako dobije pismenu dozvolu od službene delegacije natjecanja, može se koristiti vlastitim rukavicama od o čijoj ispravnosti odlučije delegat i kontrolor opreme.

Rukavice moraju da pokrivaju šaku natjecatelja i oko 10cm podlaktice.

Rukavice se mogu zatvarati vezanjem ili lijepiti čičak trakom.

Ukoliko se vežu, rukavice moraju biti dobro zavezane kako bi koža (ili sličan) materijal prekrivali veći dio dlana a čvor mora biti vezan na unutrašnjoj strani podlaktice.

Kod oba tipa rukavica dio koji pokriva podlakticu mora biti fiksiran ljepljivom trakom.

Bandaže

Natjecatelji moraju nositi bandaže u toku borbe.

Dužina bandaže može varirati od 2 - 4m i treba biti široka do 4cm.

Bilo kakva bandaža napravljena od ljepljivih materijala ili platnene bandaže oblepljene trakom ili flasterima su strogo zabranjene. Dozvoljeno je imati ljepljivu traku preko bandaža samo oko ručnog zgloba.

U disciplini combat obavezna je verifikacija bandaža označavanjem markerom prije početka borbe i provjera istih prije proglašenja pobjednika. U slučaju borbi od velikog značaja (polufinala i finala svjetskih i Europskih prvenstava) kontrolor opreme poslje verifikacije bandaža mora biti prisutan i kod stavljanja rukavica kako ne bi došlo do nepravilnosti.

Tenisice za savate

Tenisice za savate su polu duboke patike odnosno tenisice koje prekrivaju ne više od 5cm od članka i napravljene su od kože ili njoj sličnog materijala.

Moraju imati čvrst ali savitljiv đon debljine do 2cm koji mora biti ravan cijelom dužinom bez potpetice i ne treba da prelazi liniju stopala, ali može da prekriva unutrašnju stranu stopala do visine 2cm..

Tenisice se vežu žnirancima koje ne smiju biti od čvrstog materijala (obložene plastikom i sl.) i rupe kroz koje se provlače žniranci ne smiju imati metalnih dijelova. Žniranci moraju biti vezani sve do iznad članka, a čvor mora biti oblepljen trakom.

Prednji dio tenisice treba biti zobljen i po mogućnosti presvučen tankim slojem lateksa ili sličnog materijala.

Triko

Natjecatelji su obavezni da nastupaju u trikou za savate koji mora biti od laganog, rastezljivog materijala. i koji mora prijanjati uz tijelo natjecatelja.

Triko može biti sa kratkim ili bez rukava iz jednog ili dva spojena dijela koji prekrivaju trup i donje ekstremitete. Triko ne sme imati nikakvih metalnih ili plastičnih dijelova. Model i boja trikoa nisu određeni i izbor su svakog pojedinca. Na državnim natjecanjima zabranjeno je nositi i natjecati se u trikoima Hrvatske reprezentacije.

Zaštitna oprema

Zaštitna oprema u savateu podrazumijeva:

- Gumu za zube
- Štitnik za genitalije – suspenzor
- Štitnik za grudi kod žena
- Kacigu
- Štitnike za potkoljenice

Neki dijelovi zaštitne opreme su obavezni, neki dozvoljeni a neki zabranjeni u zavisnosti od tipa Prvenstva što je prikazano u tablici :

	Guma za zube	Kaciga	Štitnici za potkoljenice	Suspenzor muškarci	Suspenzor žene	Štitnik za grudi
Assaut ispod 18 god	obavezno	dozvoljeno	obavezno	obavezno	obavezno	obavezno
Assaut iznad 18 god	obavezno	dozvoljeno	dozvoljeno	obavezno	obavezno	obavezno
Combat eliminacije	obavezno	obavezno	obavezno	obavezno	obavezno	obavezno
Combat Finala juniori i seniori	obavezno	zabranjeno	zabranjeno	obavezno	obavezno	obavezno

Za mlađe kadete (7 i 8 god), te kadete (9, 10, i 11 god) obavezno je nošenje zaštitne kacige tijekom natjecanja.

Specifičnosti zaštitne opreme:

1. Guma za zube: mora biti od savitljivog materijala
2. Kaciga : ne smije pokrivati vilicu i jagodične kosti
3. Štitnici za potkoljenice: moraju biti od mekanog materijala, bez dodatnih ojačanja i metalnih dijelova, maksimalne debljine 1,5cm i smiju prekrivati samo podkoljenicu
4. Suspenzori (i muški i ženski): od čvrstog materijala obučen gumom koji pokriva isključivo trokut oko genitalija
5. Štitnik za grudi: ne smije prelaziti liniju ispod grudi više od 2-3cm.

Natjecatelji su dužni da nose zaštitnu opremu po priloženoj tablici. Natjecatelj koji se ne bude pridržavao ovog pravila ne može da nastupi na natjecanju i ukoliko neće nositi ili ne može da nabavi potrebnu opremu njegova borba će biti proglašena FORFAIT odlukom delegata.

U kontrolora oprema, o regularnosti opreme odlučuje i delegat i on procijenjuje njenu ispravnost i opravdanost. Kontrolu opreme može i dodatno napraviti arbitar prije početka borbe, te o bilo kakvoj nepravilnosti obavijestiti delegata. Odluka delegata po ovom pitanju je konačna za natjecatelja.

7. SLUŽBENO OSOBLJE

Podrazumijeva:

1. Glavni delegat natjecanja (kada su 2 ili više borilišta)
2. Službeni liječnik natjecanja
3. Delegat natjecanja
4. Kontrolor opreme
5. Mjerioc vremena
6. Arbitr (ringovni sudac)
7. Suci (bodovne suci)

Ovakva služben delegacija predstavlja Savez i ima ulogu da se brine o regularnosti natjecanja.

Liječnika je dužan osigurati organizator natjecanja.

Službene osobe dužne su poštovati i sprovoditi pravila Saveza, ovog Pravilnika i Sudačkog pravilnika.

Oprema službenih osoba

Sudačka oprema sastoji se od:

- Bijele košulje dugih ili kratkih rukava (ovisno od godišnjeg doba) koja može u gornjem lijevom dijelu imati oznaku Saveza i oznaku sporta na leđima.
- Crnog odijela (hlače, a sako samo po potrebi)
- Crnih sportskih tenisica
- Crne leptir mašne

Arbitri i sve osobe koje ulaze na borilište ne smiju na sebi imati nikakav oštar nakit, remen sa velikom metalnom kopčom, sat, telefon, olovke i bilo koje druge slične predmete koji mogu ugroziti zdravlje i sigurnost natjecatelja. Ova odredba ne odnosi se na službenog liječnika i njegovu opremu. U skladu sa medicinskim pravilnikom arbitri mogu nositi zaštitne rukavice. Izgled i ponašanje službenih lica u nadležnosti je glavnog suca odnosno delegata. U slučaju potrebe on je osoba koja donosi odluku da li će se i u kojoj mjeri primenjavati odredbe o sudačkoj opremi.

Službeni dokumenta natjecanja su:

- zapisnik sa natjecanja (lista borbi)
- sudačke liste
- zapisnik o eventualnim nepredviđenim situacijama
- lista za žalbe
- diplome takmičara (ako ima potrebe za njima)

Sadržaj i način popunjavanja službenih dokumenata donosi u skladu sa međunarodnim pravilima i posebnim sudačkim pravilnikom.

Vođenje dokumentacije odgovornost je delegata natjecanja koji svojim potpisom potvrđuje njihovu vjerodostojnost i proglašava rezultate natjecanja.

U slučaju potrebe delegat može dio administrativnog posla vezanog za mjerenje, popunjavanje natjecateljskih knjižica i diploma da prenese na mjerioca vremena i kontrolora vremena.

Službene rezultate na listu upisuje sam delegat natjecanja.

Delegat natjecanja:

Odgovoran je za rad i ponašanje svih službenih osoba na natjecanju.

Za vrijeme natjecanja obavlja sljedeće funkcije:

- brine se da se poštuju sve odredbe ovog Pravilnika
- potvrđuje rezultate borbi
- ukoliko je borba neriješena a mora biti proglašen pobjednik odlučuje pobjednika

- određuje broj i sastav sudaca za svaku borbu
- prati tijek borbe
- objavljuje rezultat i odluke sudaca o svakoj borbi
- svojim potpisom potvrđuje rezultat u natjecateljskoj knjižici i službenoj listi borbi
- odgovoran je za vaganje
- odgovoran je za rješavanje žalbi i njegova odluka je neosporiva na natjecanju
- odgovoran je za vođenje administrativnih dokumenata u vezi natjecanja, a naročito za službene dokumente natjecanja.

Delegat je u obavezan da osigura da je medicinska služba u skladu sa ovim Pravilnikom uvijek za zapisničkim stolom ili u njegovoj neposrednoj blizini dok traju borbe kako bi mogli adekvatno da reagira u slučaju potrebe.

Delegat natjecanja nadležan je za primjenu i tumačenje u praksi svih pravila sudačkog i ovog pravilnika te pravila Saveza vezana za natjecanje i suđenje i njegova odluka je konačna na natjecanju.

Službeni delegat natjecanja i organizator moraju omogućiti sigurno okruženje i odvijanje natjecanja za sve sudionike. Sigurnosni razmak od ruba borilišta trebao bi iznositi oko 3m u kojem se smiju samo nalaziti službeno osoblje i treneri natjecatelja koji su u borilištu sa arbitrom. U slučaju potrebe može da zaustavi ili odgoditi jednu ili više borbi dok se ne otklone svi mogući faktori koji ugrožavaju sigurno odvijanje natjecanja.

Kontrolor opreme

Kontrolor opreme provjerava ispravnost i sigurnost borilišta prije početka natjecanja i o tome obaveštava delegata.

Kontrolira da li je oprema natjecatelja u skladu sa ovim Pravilnikom prije početka svake borbe. Odgovoran je za ispravnost opreme natjecatelja koji ulaze na borilište.

U slučaju potrebe a na zahtjev delegata obavlja administrativne poslove vezane za popunjavanje osnovnih podataka u sudačke liste ili natjecateljske knjižice, ali ih ne potpisuje.

Mjerioc vremena

Službeno vrijeme na natjecanju mjeri mjerioc vremena. To je:

- aktivno vrijeme trajanja borbe – RUNDE

Broj i trajanje rundi zavisi od uzrasne kategorije i nivoa natjecatelja i određeno je ovim pravilnikom

- vrijeme između 2 runde – minuta odmora
- vrijeme koje se odnosi na natjecatelja:
  - kada je u knock downu u combatu
  - kada odmara zbog knock downa u assautu
- vrijeme kašnjenja jednog ili oba natjecatelja na borilište, a na zahtjev arbitra.

Štoperica se pokreće isključivo na zapovijed „ALLEZ“ arbitra, na početku svake runde ili u toku runde i obavezno zaustavlja na svako „STOP“ arbitra.

Na kraju runde mjerioc vremena dužan je da označi kraj borbe udarcem u gong i u isto vrijeme počinje mjeriti minutu odmora između rundi.

U 50 sekundi minute odmora mjerioc vremena udaranjem nekoliko puta u postolje gonga označava kraj minute odmora.

U slučaju potrebe, a na zahtjev delegata obavlja administrativne poslove vezane za popunjavanje osnovnih podataka u sudijske liste.

Arbitar

Arbitar je glavni sudac na borilištu i on je dužan da osigura da se na borilištu u toku borbe poštuju pravila savatea i u slučaju ponovljenog kršenja jednog ili više tih pravila ili prve teže povrede pravila postupi prema pravilima koja u svojoj provedbi uključuju sankcije od interne opomene do diskvalifikacije natjecatelja.

Arbitar mora savršeno poznavati procedure arbitraže kao i tehnička i sportska pravila savatea.

Arbitar treba da:

- je uvijek prvi na borilištu
- se uvjeri da je borilište u skladu sa ovim Pravilnikom
- se uvjeri da je prisutan delegat i njega u slučaju potrebe arbitar posavjetuje u vezi svih odluka, potrebnih savjeta, svih kazni i drugih odluka vezanih za borbu
- se uvjeri da je prisutan službeni lječnik kako bi na vrijeme reagirao u slučaju potrebe
- se uvjeri u prisutnost svih sudaca te da se može sa njima posavjetovati u slučaju potrebe
- se uvjeri da je prisutan mjerioc vremena za zapisničkim stolom
- se uvjeri da je oprema natjecatelja u skladu sa ovim pravilnikom bilo da je sam provjerava bilo da posavjetuje sa kontrolorom opreme

- prije početka borbe pozove oba natjecatelja, a u slučaju finalnih mečeva velikih natjecanja može i glavne trenere u centar borilišta i objasni im najznačajnija pravila koje on smatra potrebnim
- se pobrine da su se oba natjecatelja pozdravila korektno savate pozdravom na početku i kraju svake borbe zapovijedi SALUEZ – VOUS
- provjeri da li prije početka svake runde u combatu natjecatelji nose zaštitnu gumu za zube
- provjeri na početku svake runde da ništa ne narušava sigurnost ringa ili borilišta
- provjeri da li su na kraju svake runde suci popunili svoje liste
- na početku svake nove runde obavijesti natjecatelje da je jedan ili više sudaca donjelo odluku „BEZ ODLUKE“ u predhodnoj rundi
- u toku runde prati tok borbe i reagira u slučajevima i na način propisan ovim pravilnikom
- na kraju runde pokupi sudačke liste i uvjeri se da nema nepravilnosti (da su liste potpisane, uredne bez prepravljivanja, sa odlukom koja je u skladu sa sudačkim kodom) i prosljedi ih delegatu
- potvrdi da bandaže nisu mijenjane ukoliko su obilježene prije početka borbe
- proglašava pobjednika podizanjem njegove ruke u trenutku kada delegat ili spiker proglašava rezultat borbe.

Arbitar komunicira sa natjecateljima, trenerima i sucima isključivo komandama i gestama. Bilo kakvo prisno ponašanje na borilištu nije prihvatljivo.

Sve akcije arbitra moraju biti pravovremene i jasne svima.

U slučaju da Arbitar nije fizički u stanju da obavlja svoju ulogu delegat zaustavlja borbu i mijenja arbitra.

Arbitar je dužan da se pobrine da se trener i sekundant u kutu ponašaju u skladu sa pravilima sporta i ovim Pravilnikom.

Zapovijedi arbitra

U svojim intervencijama na borilištu arbitar se služi sledećim zapovjedima:

EN GARDE

je zapovijed koja se koristi da bi natjecatelji zauzeli gard prije početka ili poslje prekida borbe.

ALLEZ

je zapovijed kojom se dozvoljava da se započne ili nastavi borba. Samo na zapovijed ALLEZ mjerioc vremena počinje ili nastavlja da mjeri aktivno vrijeme borbe.

DISTANCE

je zapovijed na koju natjecatelji moraju odmah da se razdvoje na nožnu distancu i na zapovijed ALLEZ arbitra odmah nastavljaju borbu. Na zapovijed DISTANCE aktivno vrijeme borbe se na zaustavlja.

STOP

je zapovijed koja se koristi da bi se zaustavila borba, natjecatelji i aktivno vrijeme borbe. Poslje sankcija, opomene ili brojanja arbitar je dužan da vrati natjecatelje u centar.

Arbitraža ili suđenje u borilištu predstavlja niz pravila i procedura kojima arbitar vodi neku borbu. Ona predstavlja težak i odgovoran zadatak i zahtijeva od arbitra vrlo dobro poznađe sva savate pravila.

Arbitar je dužan da se pobrine da su natjecatelji ušli na borilište u vremenu od jedne minute od kada su prozvani na borilište.

Ako jedan od natjecatelj bez opravdanog razloga kasni na borilište arbitar je dužan da se savjetuje sa delegatom i sa njegovim odobrenjem sprovede proceduru:

1. kada je drugi natjecatelj u svom kutu počinje da mjeri vrijeme kašnjenja drugog natjecatelja. Poslje prve minute kašnjenja arbitar sam bez da traži saglasnost sudaca proglašava „PRVU JAVNU OPOMENU ZBOG KAŠNJENJA NA BORILIŠTE“
2. poslje druge minute kašnjenja arbitar sam bez da traži saglasnost sudaca proglašava „DRUGU JAVNU OPOMENU ZBOG KAŠNJENJA NA BORILIŠTE“
3. poslje treće minute kašnjenja arbitar sam bez da traži saglasnost sudaca proglašava „DISKVALIFIKACIJU NATJECATELJA ZBOG KAŠNJENJA NA BORILIŠTE“

Vrijeme kašnjenja mjeri mjerioc vremena na zahtjev arbitra.

Arbitar je dužan da se pobrine da svaki natjecatelj ima trenera u kutu i da svaki natjecatelj u svom kutu ima maksimum dvije osobe (trenera i sekundanta). Arbitar je dužan da se pobrine da se trener i sekundant ukutu ponašaju u skladu sa pravilima sporta i ovim Pravilnikom. U slučaju da se ne poštuje neko od pravila arbitar je dužan da sprovede sljedeću proceduru:

1. Arbitar daje INTERNU OPOMENU treneru
2. Arbitar daje PRVU JAVNU OPOMENU TRENERU bez da traži mišljenje sudaca
3. Arbitar traži saglasnost sudaca za JAVNU OPOMENU natjecatelju zbog nesportskog ponašanja trenera.

Obaveza je Arbitra da se pobrine da se u toku borbe poštuju duh i pravila savatea i da bi to učinio dužan je da poduzme sve neophodne mjere i kazne u skladu sa ovim Pravilnikom a naročito u slučajevima:

- Nesportskog ponašanja natjecatelja
- Nesportskog ponašanja trenera ili sekundanta
- Ne poštovanje komandi arbitra
- Udarca ili borbe koja je van sportskih pravila i ugrožava sigurnost i zdravlje protivnika
- Korištenja zabranjenih udaraca ili odbrana
- Borbe sa sagnutom glavom ili koljenom okrenutim prema protivniku
- Udarca bez ili sa nepravilnom putanjom
- Hvatanja protivnika
- Guranja protivnika
- Predominacije u razmjeni udaraca rukama
- Udarca bez kontrole jačine u assautu
- Bacanja protivnika
- Držanja za konopac
- Izbegavanja borbe u asautu ili combatu
- Tehnička nedostatnost
- Manifesna superiornost (obavezan prekid borbe u korist boljeg natjecatelja kako bi se sačuvalo zdravlje drugog natjecatelja)

Sve akcije arbitra moraju biti pravovremene i jasne svima.

Arbitar može da razdvoji natjecatelje ako oni ne reaguju na verbalne komande. Ovakvo ponašanje natjecatelja može dovesti do JAVNE OPOMENE za jednog ili oba natjecatelja.

Ako jedan ili oba natjecatelja konstantno krše pravila savate sporta ili uopće ne rade savate arbitar je dužan da prekine borbu poslije savjetovanja sa sucima zbog nedostatka tehnike.

Ako je jedan od natjecatelja toliko superioran nad drugim da je borba apsolutno nejednaka ili opasna po drugog natjecatelja, arbitar je dužan da prekine borbu poslije savjetovanja sa sucima zbog manifesne superiornosti.

Ako jednom od natjecatelja ispadne guma za zube arbitar je dužan da zaustavi borbu, traži od protivnika da ode u neutralni kut i otprati natjecatelja do kuta kako bi mu na higijenski adekvatan način vratili gumu. Treneri ni u jednom momentu ne smiju ni jednom od natjecatelja da daju savjete.

Ako jedan od natjecatelja namijerno izbací gumu iz usta ili odbije da istu vrati arbitar je dužan da mu da opomenu u skladu sa ovim Pravilnikom.

Arbitar je dužan da se pobrine da po završetku minute odmora natjecatelji odmah nastave borbu. Ukoliko jedan od natjecatelja kasni arbitar je dužan da sankcionira po proceduri za davanje opomene treneru.

SVIM INTERVENCIJAMA ARBITRA U BORBI MORA DA PREDHODI ZAPOVIJED „STOP“.

Ako se jednom od natjecatelja neki dio opreme pomakne ili padne arbitar je dužan da prekine borbu, pošalje protivnika u neutralni kut i isprati natjecatelja u kut kako bi mu isti bio što prije namiješten. Ako arbitar procijeni, a da se ne bi gubilo vrijeme, može i sam da namijesti natjecatelju pomenuti dio opreme.

Za vrijeme nameštanja opreme aktivno vrijeme borbe je zaustavljeno.

U slučaju da se dogode neke nepredviđene okolnosti arbitar je dužan da zaustavi borbu i udalji natjecatelje zapovijedima STOP, U NEUTRALNI KUT i posavjetuje sa delegatom o daljem toku borbe. Delegat prekida borbu i donosi odluku na osnovu vremena za koje je moguće riješiti okolnosti koje su prekinule borbu i to:

- ukoliko ih je moguće riješiti brzo – prekinuta borba nastavlja se u vremenu koje odredi delegat od trenutka kada je zaustavljena
- ukoliko nije moguće da se riješe u okviru tog Prvenstva ili natjecanja delegat odlučuje kada će se i gdje borba održati i ona se ponavlja od početka ne uzimajući u obzir ono što je predhodno odrađeno.

Ukoliko u toku borbe borilište postane opasno za dalje odvijanje borbe arbitar je dužan da zaustavi borbu dok se spomenute nepravilnosti ne isprave.

POSLE SANKCIJA ILI BROJANJA ARBITAR JE DUŽAN DA VRATI NATJECATELJE U CENTAR.

Sankcije Arbitra:

INTERNE OPOMENE

Internim opomenama arbitar sankcionira natjecatelje za manje prekršaje. One ne utječu na odluku u borbi.

JAVNE OPOMENE

Javne opomene proglašava arbitar sa ili bez saglasnosti sudaca (2 od 3 ili 3 od 5 sudaca) u slučaju povrede tehničkih, sportskih ili pravila arbitraže.

Svi suci obavezne su da, bez obzira da li su se ili ne složile sa njom, upišu javnu opomenu sa A u kolonu na sudačkoj listi predviđenoj za opomene.

Javna opomena utječe na odluku u borbi i računa se -1 za sve discipline.

Traženje i objavljivanje sankcija:

Ukoliko arbitar prosudi da treba da sankcionira jednog ili oba natjecatelja u toku borbe dužan je da to učini po sljedećim procedurama:

INTERNE OPOMENE

- zaustavi borbu i vrijeme zapovijedi STOP
- oralno i gestikulacijom da na znanje natjecatelju koju je grešku učinio
- traži od natjecatelja da se sprema za borbu zapovijedi EN GARDE na istom mjestu gdje je borba zaustavljena
- zapovijedi ALLEZ da natjecateljima znak da se borba nastavlja

JAVNE OPOMENE I DISKVALIFIKACIJA

- zaustavi borbu i vrijeme zapovijedi STOP
  - udalji natjecatelje zapovijedi U NEUTRALNI kut
  - stane u crveni kut sa rukom podignutom iznad glave
  - obavjesti suce da traži njihovo mišljenje po principu:
1. SUCI TRAŽIM PRVU JAVNU OPOMENU ZA NATJECATELJA IZ KUTA (rukom pokaže na kut i natjecatelja koji je počinio grešku) ZBOG ... (oralno i gestama obrazloži grešku),
- suci daju istovremeno svoje mišljenje adekvatnim gestama

- u slučaju da je usvojena ili ne arbitar staje ispred delegata i obavještava ga PRVA JAVNA OPOMENA USVOJENA sa rukom podignutom iznad glave ili JAVNA OPOMENA NIJE USVOJENA sa obje ruke prekržiene iznad glave
- pozove natjecatelje zapovijedi U CENTAR (i gestom), traži od natjecatelja da se sprema za borbu sa zapovijedi EN GARDE i na zapovijed ALLEZ da natjecateljima znak da se borba nastavlja.

Istom procedurom traži se i druga javna opomena. Umjesto treće javne opomene traži se diskvalifikacija.

- ako diskvalifikacija nije usvojena, pozove natjecatelje sa zapovijedi U CENTAR (i gestom), traži od natjecatelja da se sprema za borbu sa zapovijedi EN GARDE i na zapovijed ALLEZ da natjecateljima znak da se borba nastavlja.
- ukoliko je diskvalifikacija usvojena pozove natjecatelje sa zapovijedi U CENTAR (i gestom) traži od natjecatelja da se pozdrave sa zapovijedi SALUEZ VOUS i da mogu da odu u svoje kuteve sa zapovijedi U VAŠE KUTEVE.

U slučajevima kada su oba natjecatelja jednako prekršila neko od pravila arbitar može tražiti za oba natjecatelja INTERNU ili JAVNU OPOMENU ili DISKVALIFIKACIJU.

U slučaju da traži sankciju simultano za oba natjecatelja arbitar je dužan da:

- obavijesti sudce da traži njihovo mišljenje SUCI TRAŽIM DVE JAVNE OPOMENE
- traži mišljenje sudaca odvojeno za svakog natjecatelja
- prvo traži sankciju za natjecatelja koji ima manje opomena.

Knock down

Kada natjecatelj nije psihofizički sposoban da napada ili se brani ili nije sposoban da nastavi borbu smatra se da je u knock down-u bez obzira o kojoj disciplini se radi.

Posljedice:

1. U assautu arbitar
  - zaustavi borbu i vrijeme zapovijedi STOP
  - udalji drugog natjecatelja zapovijedi U NEUTRALNI KUT
  - daje natjecatelju do minuta vremena da se odmori i obavijesti mjerioca vremena da počne da mjeri vrijeme zapovijedi MINUTA ODMORA

- ukoliko natjecatelj može nastaviti borbu prije završetka minute odmora arbitar daje znak mjeriocu vremena da zaustavi vrijeme. Mjerioc vremena dužan je da zapiše na pomoćnu listu vrijeme koje je prošlo i o tome obavijesti delegata.
- ukoliko je prošla cijela minuta odmora mjerioc vremena obaviještava arbitra da je vrijeme isteklo laganim udarcem u gong i dužan je da to zapiše na pomoćnu listu i o tome obavijesti delegata.
- ukoliko natjecatelj može da nastaviti borbu, a u toj situaciji se našao zbog greške protivnika (udarac nedozvoljenom jačinom ili nepropisan udarac) arbitar traži JAVNU OPOMENU za protivnika po proceduri propisanoj ovim Pravilnikom i borba se nastavlja.
- ukoliko natjecatelj ne može nastaviti borbu a u toj situaciji se našao zbog greške protivnika (udarac nedozvoljenom jačinom ili nepropisan udarac) arbitar traži DISKVALIFIKACIJU za protivnika po proceduri propisanoj ovim Pravilnikom i borba se nastavlja (ako nije usvojena) ili je završena diskvalifikacijom protivnika.
- ukoliko natjecatelj ne može nastaviti borbu a nije bilo greške protivnika borba se prekida zbog odustajanja natjecaatelja.

Ukoliko natjecatelj iz nekog razloga, a nije udarac, padne van borilišta smatra se da je u knock downu. Arbitar je dužan poslati protivnika u neutralni kut i

- ukoliko natjecatelj nije povrijeđen mora sam bez ičije pomoći vratiti što prije u borilište i borba se nastavlja
- ako je natjecatelj povrijeđen ili u nesvijesti arbitar mu može dati minutu da se oporavi ili pozvati medicinsku službu i ukoliko se natjecatelj oporavi borba se nastavlja u suprotnom natjecatelj je izgubio predajom.

Da bi se spriječile zloupotrebe vremena odmora natjecatelju je ograničeno na 1 minutu ukupno vrijeme za cijelu borbu. Ovo pravilo ne važi u slučaju da je natjecatelj iskoristio minut odmora zbog povrede ili udarca zadobijenog greškom protivnika za koju je usvojena JAVNA OPOMENA. U slučaju potrebe delegat može dozvoliti da se produži ovo vrijeme ali samo ako postoji opravdani razlog, ali uz dogovor sa arbitrom i delegatom.

2. U combatu arbitar

- zaustavi borbu i vrijeme zapovijedi STOP i istovremeno udalji drugog natjecatelja sa zapovijedi U NEUTRALNI KUT
- počinje da broji sekunde odmora koje mu mjerioc vremena pokazuje i provjerava da li je protivnik otišao u neutralni kut i to najudaljeniji od natjecatelja koji je u knock downu. Ako protivnik nije u kutu brojanje se prekida sve dok ne ispoštuje proceduru i otiđe u kut.
- Natjecatelj kojem je početo brojanje mora se odbrojati minimum do 8 i ovo pravilo je nepovrijedivo (ne može se prekinuti brojanje ukoliko se natjecatelj ranije oporavio ili je trener prekinuo borbu) osim u slučaju potrebe za hitnom intervencijom liječnika.
- Ukoliko se natjecatelj oporavi za 8 sekundi i arbitar procijeni da je u stanju da nastavi borbu on poziva natjecatelje i zapovijeda U CENTAR i ponovo pokreće borbu (EN GARDE, ALLEZ).
- Ukoliko natjecatelj ne može da nastavi borbu i nakon broja 8 , arbitar odbrojava dalje. Poslje broja 9 provjerava da li natjecatelj može nastaviti borbu, a ako ne broj do 10 i prekida borbu i
  - Ukoliko je protivnik učinio grešku traži njegovu diskvalifikaciju
  - Ukoliko nije bilo greške protivnika, on je pobjedio knock outom
- Treće brojanje obavezno je do 10 i borba se prekida osim u slučaju kada su brojanja bila zbog nepropisnih udaraca koji su sankcionirani usvojenim JAVNIM OPOMENAMA. Takva brojanja ne podliježu pravilu tri brojanja. Jednom natjecatelju u jednoj borbi može biti brojano maksimalno 5 puta.

Ukoliko natjecatelj iz nekog razloga padne van borilišta smatra se da je u knock downu. Arbitar je dužan da pošalje protivnika u neutralni kut i postupi po proceduri za knock out (za vrijeme brojanja natjecatelj se mora sam bez ičije pomoći što prije vratiti u borilište)

Na natjecanjima u savateu sudi 3 ili 5 sudaca.

Za vrijeme trajanja borbe suci imaju pravo da komuniciraju isključivo sa arbitrom i to u toku minuta odmora i u to vrijeme dužni su da arbitra obavijeste o njegovim eventualnim propustima u toku runde, zapažanjima i mišljenjima važnim za dalje odvijanje borbe. Bilo kakva komunikacija sa trenerima, drugim sucima i sl. osim sa arbitrom i delegatom je strogo zabranjena.

Ukoliko jedan ili oba natjecatelja načine pogrešku koju arbitar nije sankcionirao, a koja je dovela do knock downa ili je teže ugrozila natjecatelja, ukoliko je jednom od natjecatelja potrebno da se popravi oprema ili je potrebno da se popravi borilište zbog sigurnosti natjecatelja sudac je dužan da o tome obavijesti arbitra tako što će podići svoju listu visoko iznad glave.

Strogo je zabranjeno da sudac u toku borbe ili minuta odmora razgovara mobilnim telefonom ili koristi bilo kakve naprave koje mu odvlače pažnju od funkcije koju obavlja.

Svaki sudac mora sam da sjedi na svom mjestu osim kada delegat za potrebe edukacije dozvoli da pored suca bude i neko od sudaca pripravnika.

Svaki sudac dužan je da za vrijeme borbe popunjava sudačku listu.

Sudačka lista ispravna je samo ako je pravilno popunjena potpisana od strane suca.

Svaki sudac mora biti maksimalno koncentriran za vrijeme trajanja borbe i da svoja zapažanja unese u sudačku listu za svaku rundu posebno bez grešaka i ispravki. U slučaju da postoji greška na listi sudac je dužan da od arbitra traži novu listu, kopira ispravno prednju stranu liste i nastavi da sudi na novoj listi. Po završetku borbe sudac je dužan predati obje liste arbitru (i ispravnu i onu sa greškom).

Sudac je dužan da na zahtijev arbitra pokaže listu u toku minute odmora.

Ukoliko na listi ima odluku XX za predhodnu rundu sudac je dužan da o tome obavijesti publiku, trenere i ostale službene osobe tako što će u 55 sekundi minute odmora podići listu visoko iznad glave.

Na kraju svake borbe sudac je dužan da svoju odluku upiše na listu.

Sudac je dužan da donese odluku u meču (nema neriješenog rezultata) ukoliko se radi o četvrtfinalnim, polufinalnim ili finalnim borbama u sistemu natjecanja po gupama (na bodove) i u svim borbama po kup sistemu (sistem direktnih eliminacija). U slučaju da je rezultat neriješen a odluka mora biti donešena sudac treba da da bonus bod jednom od natjecatelja **po svom nahođenju** i na taj način odluči protivnika.

U slučaju da arbitar u toku borbe traži mišljenje sudaca u vezi sa nekom od sankcija (JAVNE OPOMENE ILI DISKVALIFIKACIJA) za jednog ili oba natjecatelja suci su dužni da se na zapovijed arbitra u isto vrijeme bez predhodnih dogovora sa kolegama, trenerima ili publikom izjasne o sankciji i to:

- ako se slažu : podignu jednu ruku visoko iznad glave
- ako se ne slažu: podignu obje ruke prekrížene iznad glave
- ako nemaju mišljenje: podignu obje ruke visoko iznad glave sa svake strane po jednu

Sankcija je usvojena ako se složi 2 od 3 ili 3 od 5 sudaca.

Ako se sankcija usvoji svaki sudac je obavezan da upiše A u kolonu predviđenu za to bez obzira na to kako je glasao. Na kraju borbe sudac je dužan da u svojoj listi od ukupnog rezultata za svaku opomenu (svako A u listi) oduzme po 1 bod natjecatelju kojem je dodeljena.

Principi suđenja i odluka u assautu

Princip suđenja u assautu zasniva se na bodovanju razlike u kvaliteti dva natjecatelja.

U skladu sa ovim principom suci bi trebali da boduju više udarce koji pogađaju liniju glave protivnika. Zbog toga je napravljena okvirna razlika između različitih udaraca pa tako

- udarac nogom u nogu nosi 1 bod
- udarac nogom u tijelo nosi 2 boda
- udarac nogom u glavu nosi 4 boda
- svi udarci rukom nose 1 bod osim u slučaju serije udaraca gde je za 1 seriju maksimalano moguće dati 2 boda ukoliko je minimum dva udarca ispunilo kriterije da se boduje kao bod.

Bodovi se dodijeljuju za udarce koji su pogodili legitimnu metu, dozvoljenom jačinom, dozvoljenom udarnom površinom i koji su dozvoljenom tehnikom izvedeni sa pravilne distance. Bodovi koje je natjecatelj ostvario čistim udarcima samo su 1/2 u ukupnom bodovanju razlike između dva natjecatelja. Drugu 1/2 čine stvaranje mogućnosti za zadavanje udarca, kvaliteta i dužina serije udaraca, ponašanje natjecatelja na borilištu, obrane, eskivaže, kretanje, kontranapad i sl.

Sudac je dužan da u toku runde zapazi i po navedenim kriterijima na kraju runde donese odluku i upiše je u sudačku listu po sljedećem kodu:

	Natjecatelj A	Natjecatelj B
Neriješeno	2	2

Prednost natjecatelja A	3	2
Prednost natjecatelja B	2	3
Velika prednost natjecatelja A	3	1
Velika prednost natjecatelja B	1	3
Bez odluke	X	X

Na ovaj način u Assautu se boduju udarci posebno i tehnika i taktika posebno.

Odluka BEZ ODLUKE mora biti donešena isključivo za oba natjecatelja istovremeno.

Suci su dužni da sude svaku rundu posebno ne uzimajući u obzir rezultat predhodne runde.

Na kraju borbe sudac treba da zbroji rezultate sve tri runde za svakog natjecatelja posebno i međubroj upišu u rubriku predviđenu za to. Ukoliko u nekoj rundi ima odluka XX X se računa kao 0 bodova.

Za svaku JAVNU OPOMENU koja je usvojena suci su dužni da odbiju po 1 bod od dobijenog međubroja.

Na kraju dobiju rezultat koji predstavlja rezultat borbe (ukoliko sudac nije imao XX u svim rundama) i sudac je dužan da upiše u listu ime i zaokruži kut pobjednika.

Na osnovu navedenog kada je borba završena u svom redovnom toku odluka u borbi može biti:

- POBJEDA NATJECATELJA A ili B jednoglasno ili preglasavanjem sudaca
- NERJEŠENO osim ako ovim Pravilnikom nije određeno da ne može biti neriješen rezultat, jednoglasno ili preglasavanjem sudaca
- BEZ ODLUKE ukoliko natjecatelji u svim rundama imaju XX, jednoglasno ili preglasavanjem sudaca.

Ovi tipovi odluka važi i kada liječnik prekine borbu zbog obostranog krvarenja oba natjecatelja.

U slučaju preglasavanja delegat može objaviti broj glasova za svakog natjecatelja. Kada delegat odlučuje o pobjedniku borbe (u slučaju neriješenog rezultata kada mora biti odlučan pobjednik ukoliko se ne primenjuje pravilo bonus boda) broj glasova sudaca se ne objavljuje, ali se naglašava da je odluka donešena od strane delegata.

Drugi mogući ishodi borbe:

1. Manifestna superiornost jednog od natjecatelja
Odluku o prekidu borbe donosi arbitar uz saglasnost sudaca.
2. Predaja jednog od natjecatelja
Odluku donosi arbitar sam
3. Predaja od strane trenera
Odluku donosi arbitar sam ukoliko je trener bacio ručnik u toku borbe ili predao borbu u minuti pauze.
4. Diskvalifikacija jednog ili oba natjecatelja
Odluku donosi arbitar poslje suglasnosti sudaca ukoliko ovim Pravilnikom nije predviđeno da arbitar sam donosi odluku
5. Izbjegavanje borbe
Odluku donosi arbitar uz suglasnost sudaca
6. Prekid od strane liječnika
Odluku donosi delegat poslje savjetovanja sa službenim liječnikom

Principi suđenja i odluka u combatu

Princip suđenja u combatu zasniva se na bodovanju razlike u borbenosti i efikasnosti između dva natjecatelja.

U skladu sa ovim principom suci bi trebali da boduju više one akcije i udarce natjecatelja koji su razorniji i nanose veću štetu protivniku.

Bod se dodjeljuje za udarce koji su pogodili legitimnu metu, dovoljnom jačinom, dozvoljenom udarnom površinom i koji su dozvoljenom tehnikom izvedeni sa pravilne distance.

Udarci čine 1/2 u ukupnom bodovanju razlike između dva natjecatelja. Druga 1/2 čine efikasnost zadatih udaraca i šteta koju su nanjeli protivniku i tek poslje toga stvaranje mogućnosti za zadavanje udarca, ponašanje natjecatelj na konopcima, odbrane, eskivaže, kretanje, kontranapad i sl.

Sudac je dužan da u toku runde prema svojim zapažanjima i po navedenim kriterijima na kraju runde donese odluku i upiše je u sudačku listu po sledećem kodu:

	Natjecatelj A	Natjecatelj B
Neriješeno	2	2
Prednost natjecatelja A	3	2
Prednost natjecatelja B	2	3
Velika prednost natjecatelja A	3	1
Velika prednost natjecatelja B	1	3
Bez odluke	X	X

Odluka BEZ ODLUKE mora biti donešena isključivo za oba natjecatelja istovremeno. Suci su dužni da sude svaku rundu posebno ne uzimajući u obzir rezultat prethodne runde. Na kraju borbe sudac treba da zbroji rezultate svih rundi za svakog natjecatelja posebno i međubroj upiše u rubriku predviđenu za to. Ukoliko u nekoj rundi ima odluka XX X se računa kao 0 bodova.

Za svaku JAVNU OPOMENU koja je usvojena suci su dužni da odbiju po 1 bod od dobijenog međubroja.

Na kraju dobija se rezultat koji predstavlja rezultat borbe (ukoliko sudac nije imao XX u svim rundama) i sudac je dužan da upiše u listu ime i zaokruži kut pobjednika.

Na osnovu navedenog kada je borba završena u svom redovnom toku odluka u borbi može biti:

- POBJEDA NATJECATELJA A ili B jednoglasno ili preglasavanjem sudaca
- NERJEŠENO osim ako ovim Pravilnikom nije određeno da ne može biti neriješen rezultat, jednoglasno ili preglasavanjem sudaca
- BEZ ODLUKE ukoliko natjecatelji u svim rundama imaju XX, jednoglasno ili preglasavanjem sudaca

Ovi tipovi odluka važe i kada liječnik prekine borbu zbog obostranog krvarenja oba natjecatelja.

U slučaju preglasavanja delegat može objaviti broj glasova za svakog natjecatelja. Kada delegat odlučuje o pobjedniku borbe (u slučaju neriješenog rezultata kada mora biti odlučan pobjednik ukoliko se ne primenjuje pravilo bonus boda) broj glasova sudaca se ne objavljuje, ali se naglašava da je odluka donešena od strane delegata.

Drugi mogući ishodi borbe:

1. Prekid zbog knock outa

Odluku donosi arbitar sam ukoliko natjecatelj nije sposoban da nastavi borbu poslje brojanja do 10 ili u skladu sa ovim Pravilnikom poslje trećeg (petog) brojanja natjecatelju u jednoj borbi.

2. Predaja jednog od natjecatelja

Odluku donosi arbitar sam

3. Predaja od strane trenera

Odluku donosi arbitar sam ukoliko je trener bacio ručnik u toku borbe ili predao borbu u minuti pauze.

4. Diskvalifikacija jednog ili oba natjecatelja

Odluku donosi arbitar posle suglasnost sudaca ukoliko ovim pravilnikom nije predviđeno da arbitar sam donosi odluku

5. Izbegavanje borbe

Odluku donosi arbitar uz suglasnost sudaca

6. Prekid od strane liječnika

Odluku donosi delegat poslje savjetovanja sa službenim liječnikom.

Službeni liječnik

Organizator natjecanja dužan je da osigura službenog liječnika za svako prvenstvo u savateu.

Za vrijeme borbe službeni liječnik može, ukoliko smatra da je potrebno, da pregleda natjecatelja u toku minute odmora bez da traži dozvolu službenih osoba ili trenera.

U toku rundi službeni liječnik ulazi u borilište isključivo na poziv arbitra ili delegata. Izuzetno u slučaju krajnje nužde, kada službeni liječnik smatra da je u cilju očuvanja zdravlja natjecatelja neophodno, on može da traži od delegata da prekine borbu i ukaže pomoć natjecatelju i tada delegat mora zaustaviti borbu.

U bilo kojem slučaju kada se traži mišljenje službenog liječnika njegova odluka je konačna i ukoliko smatra da borba treba da bude prekinuta, borba se prekida.

Zbog prevencije hepatitisa ili AIDS službeni liječnik i arbitar dužni su uz saglasnost sa delegatom da prekinu borbu u slučaju istovremenog krvavljenja obaju natjecatelja. Odluka u

ovom slučaju donosi se na osnovu ostvarenih rezultata natjecatelja na sudačkim listama do trenutka prekida borbe (zaključuje se lista kao da je kraj borbe i donese odluka o pobjedniku na osnovu do tada ostvarenih bodova).

U combat savateu u slučaju knock downa ili odustajanja natjecatelja zbog povrede službeni liječnik dužan je da poslije borbe pregleda natjecatelja.

Trener

Trener i sekundant moraju posjedovati važeću licencu Hrvatskog savate saveza. U koliko nemaju važeću licencu nemogu biti u kutu borcu, te moraju biti van dozvoljenog dijela za službene osobe. Licencu kontrolira delegat natjecanja.

Svaki natjecatelj mora imati u kutu minimum jednog a maksimalno dva člana tima : trenera i sekundanta. Trener odgovara za ponašanje i postupke sekundanta ukoliko je prisutan.

Ponašanje trenera i sekundanta utiče na rezultat natjecatelja u borbi. Njihovo ponašanje može da dovede do JAVNE OPOMENE natjecatelju i DISKVALIFIKACIJE u skladu sa pravilnikom.

Isključivo trener ima pravo da:

- ulazi na borilište u skladu sa ovim pravilnikom
- baci ručnik kako bi prekinuo borbu svog natjecatelja
- podnese žalbu na borbu svog natjecatelja delegatu po proceduri određenoj ovim

Pravilnikom najkasnije 15 minuta po proglašenju pobjednika posljednje borbe natjecanja.

Delegat ima pravo da provjeri da li trener i sekundant ispunjavaju uvjete predviđene pravilnikom kako bi mogli da stoje u kutu natjecatelja.

Trener može ući na borilište isključivo kada arbitar da znak da je kraj runde ili borbe (bez obzira da li je završena u redovnom toku ili prekidom) zapovijedi ili gestom U VAŠE KUTEVE (ne na znak gonga!).

Ukoliko trener uđe u borilište u toku borbe bez obzira na razlog, smatra se da je predao borbu svom natjecatelju (i u slučaju da uđe da pomogne protivničkom natjecatelju na zemlji).

Trener i sekundant moraju sjediti za vrijeme trajanja runde i ne smiju bilo šta dovikivati svom natjecatelju. Zabranjeno je da se daju savjeti natjecatelju i priča sa njim i kada stoji u neutralnom kutu iz bilo kojeg razloga kao i za vrijeme namještanja opreme.

Zabranjeno je bilo kakvo dobacivanje i vikanje bilo kome od službenih osoba ili timu u suprotnom kutu kao i protivničkom natjecatelju. Takođe je zabranjeno poticati publiku da dovikuje bilo šta natjecatelju za vrijeme borbe od strane trenera ili sekundanta.

Trener i sekundant koji stoje u kutu natjecatelju moraju biti u adekvatnoj sportskoj opremi: sportske tenisice, majica sa ili bez gornjeg dijela trenirke ili prsluka, donji dio trenirke. U izvanrednim prilikama dozvoljeno je da trener ili sekundant imaju na sebi triko. Odjeća trenera i

sekundanta ne smije sadržavati bilo kakve uvredljive poruke ili poruke političkog sadržaja ili stranaka, natpise ili oznake bilo kojeg drugog sporta. Odjeća smije sadržavati oznake saveza te eventualno logotipe ili natpise sponzora ali koji nisu u kontradiktornosti sa gore navedenim. Nepridržavanje ovih odredbi, može imati za sankciju da se trenera ili sekundanta makne van dozvoljenog dijela za službene osobe, pa čak i kaznom predviđenom stegovnim pravilnikom .

9. ORGANIZATOR

Organizatora natjecanja bira Skupština.

Organizator je dužan da

- osigura službenog liječnika u skladu sa ovim pravilnikom
- osigura prostor, borilište, po mogućnosti razglas i spikera i drugu neophodnu opremu za normalno funkcioniranje natjecanja (stolovi, stolice.....)
- obavijesti delegata i suce o svim važnim problemima koji mogu nastati u toku natjecanja
- ispoštuje satnicu predviđenu u Pozivu za natjecanje
- osigura vodu za suce i službene osobe saveza, a ako natjecanje traje više od 3 sata osigura hranu za iste
- ne utiče ni u kom slučaju na odluke i intervencije u borbama

Organizator je odgovoran za postupke i ponašanje publike u toku natjecanja u skladu sa pravilima Saveza i Zakonom.

10. PRIMJEDBE I ŽALBE

Odluke sudaca na kraju borbe su konačne i ne mogu se mijenjati.

U duhu sporta svi učesnici natjecanja dužni su pokušati sve svoje sporove da riješe mirnim putem.

Ukoliko ima primjedbi na odluku sudaca, trener natjecatelja može podnijeti Žalbu delegatu u pisanom obliku najkasnije 15 minuta po proglašenju pobjednika posljednje borbe na natjecanju. Žalba može biti uložena isključivo na konkretnu povredu pravila od strane arbitra, sudaca, mjerioca vremena ili kontrolora opreme. Žalba ne može biti podnjeta na rezultat natjecatelja u borbi (ukoliko se smatra da je rezultat posljedica neadekvatnog suđenja onda se to navodi kao razlog i točno se opisuje povreda pravilnika).

Svaka žalba koja nije podnjeta u predviđenom roku ili nije za konkretnu povredu pravila smatra se neprihvatljivom i nevažećom.

Delegat po prijemu žalbe mora o istoj da odluči u toku natjecanja i pismeno obrazloži svoju odluku. Odluka može biti:

- PRIHVATANJE žalbe uz obrazloženje i ova odluka mijenja rezultat borbe u NERIJEŠENO. Ukoliko odluka ne može biti neriješeno delegat odlučuje o pobjedniku borbe ili (ukoliko ima vremena i mogućnosti) ponavlja borbu. U svakom slučaju o ovoj odluci mora biti obaviještena druga interesna strana (tim drugog natjecatelja), delegat, suci na natjecanju i publika.
- ODBIJANJE NEPRIHVATLJIVE ŽALBE i odluka u borbi ostaje nepromijenjena.
- ODBIJANJE prihvatljive žalbe uz obrazloženje i odluka u borbi ostaje nepromijenjena.

Odluka delegata uz suglasnost sudaca o žalbi je konačna na natjecanju.

Na odluku delegata o žalbi ili na greške koje je napravio u toku natjecanja može se podnijeti žalbe upravnom odboru saveza u pisanom obliku najkasnije 3 dana poslje natjecanja osobno, poštom ili putem interneta. Upravnog odbor daje svoje mišljenje i odluku o žalbi prosljeđuje podноситelju. Odluka o ovoj žalbi ne može utijcati na rezultat borbi koje su završene na natjecanju na koje se žalba odnosi.

Nijedna službena osoba ne može biti sankcionirana ukoliko je postupila po ovom pravilniku i u skladu sa drugim aktima Saveza i Zakonom.

Nijedna službena osoba ne može biti sankcionirana, a da prije toga nije obaviještena da je protiv njega podnjeta žalba i da mu nije data mogućnost da na istu reagira.

Sankcije protiv službenih osoba ne smiju ni na koji način da ih diskriminiraju i moraju biti jednake za sve pod istim uvjetima .

11. MORALNI KODEKS

Natjecatelji, treneri, službene osobe i svi ostali učesnici natjecanja u savateu dužni su se međusobno odnositi se sa poštovanjem i uvažavanjem. Također svi navedeni trebaju da aktivno rade na očuvanju integriteta savate sporta kao amaterskog sporta sa olimpijskim vrijednostima i fer play borbi.

Natjecatelji iskazuju poštovanje prema protivniku savate pozdravom na početku i kraju svake borbe. Poželjno je, ali ne i obavezno da na isti način na početku i kraju borbe pozdrave protivnikovog trenera, te službeno osoblje i publiku.

Službene osobe su dužne da se sa poštovanjem odnose prema natjecateljima i trenerima te ostalim kolegama. Svaki član službene delegacije mora se pridržavati sljedeće povelje koja je osnova za boljitak savate sporta:

Povelja službenih osoba:

Službene osobe Saveza se obavezuju da će:

- poštovati i zalagati se da se poštuju pravila savate sporta,

- donositi svoje odluke nepristrano,
- ostati neutralan u svim okolnostima
- biti dio ekipe/tima: glavni delegat, delegat, arbitar, sudac, mjerioci vremena I kontrolor opreme,
- svoju ulogu u timu shvatiti ozbiljno i predano
- poštovati odluke tima i prihvatati i mišljenja suprotna svom
- uvijek se ponašati u skladu sa svojim zadatkom, poštujući borce i svoju funkciju,
- neće pokazivati svoje osjećaje.

29.03. 2015.
Predsjednik HSS-a:
Siniša Kovačić